

СИЛАБУС

з навчальної дисципліни

«Управління розвитком конкурентного потенціалу підприємства»

№	Назва поля	Детальний контент, коментарі
1	Назва факультету	Інформаційно-аналітичних технологій та менеджменту
2	Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий)
3	Код і назва спеціальності	051 Економіка
4	Тип і назва освітньої Програми	Освітньо-наукова програма «Економіка»
5	Назва дисципліни	Управління розвитком конкурентного потенціалу підприємства
6	Кількість ЄКТС кредитів	4
7	Структура дисципліни (розподіл за видами та годинами навчання)	Лекції – 24 години, практичні заняття – 24 години, самостійна робота – 64 години, консультації – 8 годин. Семестровий контроль – залік
8	Графік вивчення дисципліни	Курс – 1, семестр – 2
9	Передумови для навчання за дисципліною	Філософія та методологія сучасної науки, проблеми формування критичного мислення; Іноземна мова як мова наукової комунікації; Методологія наукових досліджень; Інноваційна парадигма розвитку економіки; Сучасні методи аналізу даних
10	Анотація дисципліни	<p style="text-align: center;"><i>Лекції</i></p> <p>Змістовий модуль I. Теоретико-методологічні засади управління розвитком конкурентного потенціалу підприємства в міксованих умовах зовнішнього середовища</p> <p>Тема 1. Формування понятійно-термінологічної бази вивчення дисципліни.</p> <p>Тема 2. Сутнісна характеристика конкурентного потенціалу підприємства.</p> <p>Тема 3. Конкурентоспроможність потенціалу підприємства як сучасна категорія.</p> <p>Тема 4. Формування конкурентного потенціалу підприємства.</p> <p>Тема 5. Системно-цілісне пізнання процесу управління розвитком конкурентного потенціалу підприємства та його властивості.</p> <p>Тема 6. Управління розвитком трудового потенціалу – важливої складової конкурентного потенціалу підприємства.</p> <p>Змістовий модуль II. Науково-методичне забезпечення комплексного оцінювання конкурентного потенціалу підприємства</p> <p>Тема 7. Методи аналізу зовнішнього та внутрішнього середовищ підприємства.</p> <p>Тема 8. Сучасні методи і моделі оцінювання конкурентоспроможності потенціалу підприємства.</p> <p>Тема 9. Методика інтегральної оцінки конкурентного</p>

		<p>потенціалу підприємства та його локальних складових. Тема 10. Методи оцінки вартості бізнесу. Тема 11. Методичні підходи оцінювання конкурентоспроможності бренду підприємства як маркетингової складової конкурентного потенціалу. Тема 12. Розвиток конкурентного потенціалу підприємств регіону та просторове співробітництво</p> <p style="text-align: center;">Практичні заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Діагностика локального фінансового потенціалу підприємства. 2. Оцінка локального маркетингового потенціалу промислового підприємства. 3. Інтегральна оцінка локального інноваційно-інвестиційного потенціалу підприємства. 4. Оцінка локального трудового потенціалу підприємства. 5. Інтегральна оцінка конкурентного потенціалу підприємства. 6. Визначення резервів розвитку управління конкурентним потенціалом суб'єкта господарювання. <p style="text-align: center;">Самостійна робота</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Підприємство як відкрита мобільна система. 2. Методологічні засади дослідження процесу управління розвитком конкурентного потенціалу підприємства. 3. Роль конкурентного потенціалу у формуванні конкурентоспроможності підприємства. 4. Характеристика підсистем управління розвитком конкурентного потенціалу підприємства. 5. Фактори формування та складові елементи системи трудового потенціалу підприємства. 6. Конкурентні переваги інноваційного розвитку підприємства у сучасному агресивному середовищі. 7. Управління стратегіями випереджаючого науково-технічного розвитку конкурентного потенціалу промислового підприємства. 8. Особливості застосування методу експертних оцінок для цілей оцінки конкурентоспроможності потенціалу підприємства. 9. Конкурентоспроможність підприємства та його потенціалу: методи оцінки. 10. Характеристика методів оцінки трудового потенціалу підприємства. 11. Методи оцінки фінансового потенціалу підприємства. 12. Методичні підходи до оцінки конкурентоспроможності бренду підприємства. 13. Вивчення теоретичного матеріалу з використанням конспекту і навчальної літератури. 14. Підготовка та виконання контрольних робіт за змістовними модулями
11	Компетентності, знання, вміння, розуміння, якими оволодіє здобувач вищої освіти в процесі навчання	<p style="text-align: center;">Загальні компетентності (ЗК):</p> <p>ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК04. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК05. Здатність розв'язувати комплексні проблеми</p>

		<p>економіки на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.</p> <p>Спеціальні (фахові) компетентності (СК):</p> <p>СК02. Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами.</p> <p>СК04. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти.</p> <p>СК05. Здатність виявляти, поглиблено аналізувати та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері економіки з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень, у тому числі з питань європейської та євроатлантичної інтеграції.</p> <p>СК06. Здатність обґрунтовувати та готувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей розвитку соціально-економічних систем і процесів із застосуванням математичних методів та моделей</p>
12	Результати навчання здобувача вищої освіти	<p>Програмні результати навчання (РН):</p> <p>РН03. Розробляти та досліджувати фундаментальні та прикладні моделі соціально-економічних процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у економіці та дотичних міждисциплінарних напрямках.</p> <p>РН05. Пропонувати нові рішення, розробляти наукові проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі і фундаментальні та прикладні проблеми економічної науки з урахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів; забезпечувати комерціалізацію результатів наукових досліджень та дотримання прав інтелектуальної власності.</p> <p>РН06. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, теоретичні та практичні проблеми економіки державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях.</p> <p>РН07. Застосовувати інноваційні науково-педагогічні технології, формулювати зміст, цілі навчання, способи їх досягнення, форми контролю, нести відповідальність за ефективність освітнього процесу з дотриманням норм академічної етики та доброчесності</p>
13	Система оцінювання відповідно до кожного завдання для складання заліку	<p>Система оцінювання успішності здобувачів вищої освіти з дисципліни передбачає поточний та семестровий контроль.</p> <p>Поточний контроль здійснюється під час проведення різних видів навчальних занять і має на меті перевірку рівня знань здобувачів вищої освіти з дисципліни. Проведення поточного контролю здійснюється під час навчальних занять.</p> <p>Семестровий контроль з дисципліни проводиться у формі заліку та полягає в оцінюванні засвоєння здобувачем вищої освіти навчального матеріалу на підставі результатів поточного контролю. Умовою допущення до складання заліку є виконання здобувачем усіх форм і видів завдань,</p>

		<p>передбачених робочою програмою навчальної дисципліни. Семестровий контроль з дисципліни здійснюється на основі рейтингової оцінки, що визначається як кількість балів, отриманих здобувачем вищої освіти за виконання певних видів поточного контролю протягом семестру за 100-бальною шкалою. Рейтингова оцінка з дисципліни складається з суми балів, набраних здобувачем вищої освіти протягом семестру (від 0 до 100 балів).</p> <p>Оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти з дисципліни здійснюється за національною шкалою (зараховано; незараховано), 100-бальною шкалою та шкалою ЄКТС (A, B, C, D, E, FX, F)</p>
14	Якість освітнього процесу	<p>Політика академічної доброчесності серед здобувачів вищої освіти у ХНУРЕ передбачає систему заходів щодо дотримання вимог до виконання письмових робіт із наголошенням на принципах самостійності, коректного використання інформації з інших джерел та уникання плагіату, а також правил опису джерел та оформлення цитувань.</p> <p>Під час викладання дисципліни використовуються кращі практики на основі інтеграції сучасних наукових досягнень і знань.</p> <p>Перегляд та оновлення змістовного контенту навчальної дисципліни відбувається за ініціативою лектора з урахуванням наукових інтересів здобувачів вищої освіти, результатів опитування всіх учасників освітнього процесу; обговорюється на засіданнях кафедри та схвалюється гарантом освітньо-наукової програми</p>
15	Методичне забезпечення	<ol style="list-style-type: none"> 1. Конспект лекцій з дисципліни «Управління розвитком конкурентного потенціалу підприємства» для здобувачів третього PhD рівня вищої освіти спеціальності 051 Економіка освітньо-наукової програми Економіка / Упоряд.: Соколова Л.В. Електронне видання. Харків : ХНУРЕ, 2023. 134 с. 2. Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни «Управління розвитком конкурентного потенціалу підприємства» для здобувачів третього PhD рівня вищої освіти спеціальності 051 Економіка освітньо-наукової програми Економіка / Упоряд.: Соколова Л.В. Електронне видання. Харків : ХНУРЕ, 2023. 48 с. 3. Методичні вказівки до виконання модульних контрольних робіт із дисципліни «Управління розвитком конкурентного потенціалу підприємства» для здобувачів третього PhD рівня вищої освіти спеціальності 051 Економіка освітньо-наукової програми Економіка / Упоряд.: Соколова Л.В. Електронне видання. Харків : ХНУРЕ, 2023. 14 с. 4. Методичні вказівки до самостійної роботи з дисципліни «Управління розвитком конкурентного потенціалу підприємства» для здобувачів третього PhD рівня вищої освіти спеціальності 051 Економіка освітньо-наукової програми Економіка / Упоряд.: Соколова Л.В. Електронне видання. Харків : ХНУРЕ, 2023. 21 с. 5. Варга В. П. Конкурентний потенціал як основа стабільності підприємства. <i>Ефективна економіка</i>. 2020. № 3. URL:http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7750.

DOI: 10.32702/2307-2105-2020.3.158.

6. Дорошкевич К.О., Івасюк В.В., Іськів О.В. Стратегія і тактика інноваційного розвитку підприємств: сутність і взаємозв'язок понять. *Бізнес Інформ*. 2020. № 2. С. 88-94. URL: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-2-88-94>.

7. Ілляшенко Н.С. Управління випереджаючим інноваційним розвитком промислових підприємств: монографія. Суми: Триторія, 2019. 504 с.

8. Колещук О.Я. Структурні трансформації як пріоритетний вектор розвитку інноваційного потенціалу машинобудівних підприємств. *Бізнес Інформ*. 2020. №1. С. 62-68. URL: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-1-62-68>.

9. Коюда В.О. Формування та використання конкурентного потенціалу підприємства. *Інфраструктура ринку*, 2019. Вип. 29. С. 195-204.

10. Леськів Г.З., Франчук В.І., Левків Г.Я., Гобела В.В. Управління конкурентоспроможністю підприємства : навч. посіб. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 220 с.

11. Людський потенціал підприємницької діяльності: навч. посіб. / за заг.ред. Н. Ю. Кубіній. Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2021. 172 с.

12. Селезньова Г.О. Формування конкурентного потенціалу підприємства. [hneu.edu.ua. http://repository.hneu.edu.ua > bitstream > CEJ](http://repository.hneu.edu.ua/bitstream/CEJ).

13. Сітковська А.О. Формування конкурентного потенціалу підприємства... [nauka.com.ua. http://www.economy.nauka.com.ua > 1_2021](http://www.economy.nauka.com.ua).

14. Соколова Л.В., Огородник В.А. Конкурентний потенціал як сучасна економічна категорія. Економічні та безпекові виклики сучасного бізнес-середовища: колективна монографія / За заг. ред. д.е.н., проф. Т.В. Полозової. Харків: ХНУРЕ, 2020. С. 326-335. DOI: 10.30837/978-966-659-289-0.

15. Соколова Л.В., Аль-Фахор Ескндер Суліаман Салти. Характеристика внутрішнього середовища промислового підприємства. *Сучасні стратегії економічного розвитку: наука, інновації та бізнес-освіта*. Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків, 2 листопада 2021 р.) / За заг. ред. Т. В. Полозової [та ін.]. Харків. ХНУРЕ. 2021. С. 146-148. ISBN 978-966-659-334-7. DOI: 10.30837/978-966-659-334-7.

16. Соколова Л.В., Верясова Г.М., Соколов О.Є. Теоретично-методичне забезпечення процедури оцінювання фінансового потенціалу промислових підприємств. *Приазовський економічний вісник: електронний науковий журнал*. 2019. № 4 (15). С. 148-156. URL: : http://pev.kpu.zp.ua/journals/2019/4_15_uk/27.pdf.

17. Соколова Л.В., Галанов О.Р. Конкурентні переваги підприємства як елемент конкурентної боротьби. *Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я: тези доповідей XXX міжнародної науково-практичної конференції MicroCAD-2022, 19-21 жовтня 2022 р.* / за ред. проф. Сокола Є.І. Харків: НТУ «ХПІ».

С 604.

18. Соколова Л. В., Галанов О.Р. Принципи системного підходу до управління розвитком конкурентного потенціалу підприємства. *Сучасні стратегії економічного розвитку: наука, інновації та бізнес-освіта*. Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків, 2 листопада 2021 р.) / За заг. ред. Т. В. Полозової [та ін.]. Харків. ХНУРЕ. 2021. С. 152-154.

19. Соколова Л. В., Дюжев В. Г., Галанов О. Р. Конкурентні переваги підприємств промислового сектору України: сутність та класифікація. *Сучасні тенденції сталого розвитку: теорія, методологія, практика: колективна монографія* / За заг. ред. д.е.н., проф. Т.В. Полозової. Харків: ХНУРЕ, 2022. С. 280-288 (347 с.).

20. Соколова Л.В., Ескндер Суліаман Салти Аль-Фахор, Галанов О.Р. Фінансова стабільність – основа формування конкурентних переваг підприємства. *Сучасні стратегії економічного розвитку: наука, інновації та бізнес-освіта*. Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків, 1 листопада 2022 р.) / За заг. ред. д.е.н., проф. Т.В. Полозової. Харків. ХНУРЕ. 2022. С. 68-69.

21. Соколова Л.В., Колісник О.В., Верясова Г.М. Управління фінансовим потенціалом малих підприємств: теоретично-практичні аспекти. *Теорія, методологія і практика господарсько-фінансової діяльності підприємств* : колективна монографія / Кол. авторів. Полтава: ПП «Астроя», 2019. С. 27-31. URL: <http://www.economics.in.ua/>.

22. Соколова Л. В., Огородник В. А. Конкурентні переваги підприємств України у системі бренд-менеджменту. *Актуальні проблеми економічної кібернетики та економічної безпеки*: зб. матеріалів XXIV міжнар. молодіжного форуму «Радіоелектроніка та молодь у XXI столітті», м. Харків, 7-9 квітн. 2020 р. Харків, 2020. Т.9. С. 216-217.

23. Соколова Л. В., Огородник В. А. Конкурентний потенціал промислового підприємства. *Сучасні стратегії економічного розвитку: наука, інновації та бізнес-освіта*: матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків, 3 листопада 2020 р.) / За заг. ред. Т. В. Полозової [та ін.]. Харків. ХНУРЕ. 2020. С. 319-322.

24. Соколова Л. В., Осадчук М.О. Класифікація та методи оцінки бізнес-середовища підприємства. *Сучасні стратегії економічного розвитку: наука, інновації та бізнес-освіта*. Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків, 2 листопада 2021 р.) / За заг. ред. Т. В. Полозової [та ін.]. Харків. ХНУРЕ. 2021. С. 158–160. ISBN 978-966-659-334-7. DOI: 10.30837/978-966-659-334-7. (Тези).

25. Соколова Л.В., Сичова Т.Ю. Сутність поняття інноваційно-трудового потенціалу та особливості його формування. *Сучасні економічні стратегії: інновації, безпека та сталий розвиток*: колективна монографія / За заг. ред. д.е.н., проф. Т.В. Полозової, д.е.н., проф. І.В. Колупаєвої, к.е.н., доц. О.В. Мурзабулатової. Харків: ХНУРЕ, 2021. С. 206-213. DOI: 10.30837/978-966-659-336-1.

		<p>ISBN 978-966-659-336-1.</p> <p>26. Соколова Л.В, Стойка О.В. Інноваційний розвиток підприємства як основа забезпечення його конкурентоспроможності. <i>Концептуальні напрями розвитку наукових знань</i>: матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 24-25 листоп. 2018 р. Київ, МЦНД, 2018. С. 54-55.</p> <p>27. Соколова Л.В., Шаповалов О.В. Інноваційний потенціал підприємства у контексті економічного розвитку України. <i>Сучасні стратегії економічного розвитку: наука, інновації та бізнес-освіта</i>. Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків, 1 листопада 2022 р.) / За заг. ред. д.е.н., проф. Т.В. Полозової. Харків. ХНУРЕ. 2022. С. 73-75.</p> <p>28. Ус Ю.В., Яремко А.Д. Теоретико-методичні основи оцінки трудової складової антикризового потенціалу підприємства. <i>Бізне-Інформ</i>. 2019. № 1. С. 192-198.</p> <p>29. Формування конкурентного, інтелектуального і маркетингового потенціалу інноваційного підприємництва / П.Г. Перерва [та ін.]. <i>Вісник Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»</i> (економічні науки): зб. наук. пр. Харків: НТУ «ХПІ», 2018. № 20 (1296). С. 36-40.</p>
16	Розробник силабусу	<p>Професор, доктор економічних наук, Соколова Людмила Василівна. e-mail: liudmyla.sokolova@nure.ua</p>